

Altijd het (jongste) kind gebleven!

door Fokko Oldenhuis fotografie: Thea Mulder/www.freeimages.com

RECHT
krom

Vanaf zijn geboorte in 1953 woonde hij in het ouderlijk huis. Eerst met beide ouders; later met zijn moeder. Ze gebruikten samen de woonkamer, keken samen tv en aten samen de maaltijden. Toen moeder aftakelde, nam de zoon haar verzorging op zich. Moeder bleef baas. Zij hield – zoals dat in het Gronings heet – ‘doem op knip’. Zij betaalde de huur. Toen moeder dat niet meer voor elkaar kreeg, nam de schoondochter, die naast hen woonde, die taak over. Juli 2010 werd moeder in een verzorgingstehuis opgenomen, kort daarna overleed zij (94 jr.).

Met de dood van de huurder eindigt meestal de huurovereenkomst. De wet geeft aan bepaalde huisgenoten het recht de huurovereenkomst voort te zetten. Dat geldt voor de echtgenoot van de overleden huurder. Zo ook voor homo's en lesbiennes.

Voor kinderen geldt dat niet. Kinderen zijn bestemd om ‘uit te vliegen’. Als een volwassen geworden kind ervoor kiest om in het ouderlijk huis te blijven wonen – bijvoorbeeld omdat het eerst wil sparen – zal het moeten vertrekken als de ouder overlijdt. Als een kind zijn ouders of een van hen wil verzorgen dan geeft de wet de mogelijkheid dat het kind de huurovereenkomst mag voortzetten.

Kinderen mogen geen misbruik van die regeling maken. Er moet tussen ouder en inwonend kind een duurzaam gemeenschappelijke huishouding zijn ontstaan. Onder hetzelfde dak wonen is dus niet genoeg. Als een inwonend kind enkel zijn eigen leven leidt en de verzorging van moeder helemaal aan de thuiszorg overlaat, is er niets gemeenschappelijks.

De verhuurder deelde de zoon (57 jaar) mee dat hij moest vertrekken. De zoon vond dat hij met zijn moeder een duurzaam gemeenschappelijke huishouding voerde. Hij wilde er blijven wonen en stapte naar de rechter.

Kantonrechter en Hof gaven de verhuurder gelijk. Het hof vond dat de jongste zoon altijd kind was gebleven. Hij liet zich – en nu citeer ik het hof- ‘in de rol van kind door zijn moeder verzorgen.’ En dus ontbrak een gemeenschappelijke huishouding.

Ik heb met verbazing die motivering gelezen. In de kern verwijt het hof de 57-jarige zoon dat hij steeds ‘in de rol van kind’ is gebleven. Daar heb ik moeite mee. Uit de uitzonderlijke duur van het samenwonen vloeit naar mijn overtuiging reeds een vermoeden van gemeenschappelijk huishouden voort. Een bevestiging daarvan blijkt uit het feit dat de zoon, ondanks dat hij in de ogen van de moeder kind is gebleven, zijn aftakelende moeder is gaan verzorgen. Zijn moeder liet dat toe. Ik zeg het met nadruk; bij sommige moeders brand je de bazigheid juist jegens hun inwonende kinderen er nooit meer uit. In zo'n context – Vermeer had er een stilleven aan kunnen wijden – moet je als rechter de speurtocht naar verschuiving van rolpatronen opgeven en niet gaan wroeten achter de voordeur. Je moeder verzorgen, dat moet je als samenleving (lees: rechters) ‘belonen’. ‘Daar hoeft je niet voor geleerd te hebben,’ zouden mijn burens – twee wijze agrariërs uit het Groningerland – zonder enige stemverheffing opmerken.